

Інформація щодо виконання державного моніторингу поверхневих вод у річковому басейні Дністра протягом II кварталу 2022 року

У II кварталі 2022 року, відповідно до наказу Держводагентства № 5 від 05.01.2022, з метою встановлення хімічного стану масивів поверхневих вод лабораторією моніторингу вод Західного регіону проводився державний моніторинг на 76 масивах басейну Дністра, що становить 6,6% від їх загальної кількості у районі річкового басейну. Програмою діагностичного та операційного моніторингу затверджено 92 пункти моніторингу, з них 19 – на масивах поверхневих вод, що використовуються для питних потреб та 12 – транскордонні створи. У зв'язку із введенням воєнного стану від 24.02.2022 року у квітні відбір проб проводився у 87 пунктах моніторингу, що охоплює 6,2% масивів поверхневих вод басейну, у травні-червні у басейні Дністра Програму моніторингу виконано в повному обсязі.

Також Програмою моніторингу встановлено 96 пунктів моніторингу у річковому басейні Дунаю, 23 пункти у річковому басейні Вісли та 2 пункти на виконання Програми дослідницького моніторингу у басейні річки Дніпро. Окрім того, починаючи із квітня, до лабораторії моніторингу вод західного регіону також надходять проби поверхневих вод для дослідження із річкових басейнів Дніпра, Південного Бугу, Дунаю, Дону та Причорномор'я.

Загалом протягом II кварталу відібрано для досліджень 818 проб та виконано 38 962 досліджень проб поверхневих вод із річкових басейнів Дніпра, Дністра, Дунаю, Вісли, Південного Бугу, Дону та Причорномор'я.

Оцінка хімічного стану масивів поверхневих вод виконувалась за показниками:

- 35 пріоритетних забруднюючих речовин: пестициди; леткі органічні сполуки; поліароматичні вуглеводні та важкі метали (кадмій, свинець, ртуть, нікель);

- 11 басейнових специфічних забруднюючих речовин: пестициди, фармацевтичні препарати, важкі метали (мідь, цинк, хром, миш'як);

- 23 хімічних та фізико-хімічних показників якості вод.

У басейні ріки Дністер протягом звітнього періоду проведено 13 179 вимірювання у 271 пробі. Виконано 9 485 вимірювань пріоритетних забруднюючих речовин із Переліку 45⁺, 2 981 вимірювання басейнових специфічних речовин та 1 173 вимірювання хімічних та фізико-хімічних вимірювань у 50 пробах, відібраних на МПВ, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

Серед виявлених пріоритетних забруднюючих речовин із Переліку 45⁺ у II кварталі 2022 року зафіксовано перевищення максимально допустимого значення нормативу екологічної якості (ЕНЯ_{max}) у 19 пунктах моніторингу річкового басейну Дністра за вмістом:

- антрацену: у 3 рази у пункті моніторингу р. Саджава, 9 км, м. Долина;

- хлорпірифос (хлорпірифос-етилу): у 9,2 рази у пункті моніторингу р. Саджава, 9 км, м. Долина, у 2 рази р. Джурин, 6 км, с. Нирків, у 1,8 разів р.

Збруч, 83 км, смт. Скала-Подільська, у 1,7 рази р. Серет, Касперівське вдсх., 8 км, с. Монастирок, у 1,6 рази р. Нічлава, 35 км, м. Борщів ;

– флуорантену: у 1,5 рази у пункті моніторингу р. Саджава, 9 км, м. Долина;

– бензо(b)флуорантену: у 1,2 рази у пункті моніторингу р. Гнила Липа, 38 км, с. Бабухів, у 1,5 рази у пункті моніторингу р. Золота Липа, 77 км, с. Бережани, у 1,9 рази у р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківці, у 1,2 – 3,1 рази р. Сурша, 11 км, с. Ленківці;

– бензо(k) флуорантену: у 2 рази у пункті моніторингу р. Сурша, 11 км, с. Ленківці;

– бензо(g,h,i)перілену: у 1,5 рази у пункті моніторингу р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківці, у 2,2 рази у пункті моніторингу р. Сурша, 11 км, с. Ленківці;

– циперметрин: у 333,4 рази у пункті моніторингу р. Дністер, 20 км, смт. Біляївка, у 196,7 у р. Дністер, 16 км, с. Маяки, у 165 разів р. Турунчук, с. Троїцьке, у 8,4 рази р. Зимна Вода, 8 км, с. Зимна Вода, у 15 разів р. Зубра, 30 км, с. Зубра, у 125 разів у пункті моніторингу р. Саджава, 9 км, м. Долина, у 5 разів р. Білоч, 15 км, с. Шершенці, у 25 разів Кучурганське вдсх., 1 км, с. Граданиці, у 23,4 рази Дністровський лиман, смт. Овідіюполь;

– цибутрину (іргаролу): у 4,4 рази у пункті моніторингу р. Жванчик, 76 км, с. Кугаївці, у 3,1 рази р. Калюс, 43 км, смт. Віньківці;

– аклоніфену: у 2,7 рази у р. Серет, 81 км, м. Чортків, у 2,9 рази у р. Серет, 70 км, с. Угринь, у 1,1 рази у р. Серет, Касперівське водосховище, 8 км, с. Монастирок;

– ртуті: у 26 разів у р. Кропивник, 12 км, с. Мостище;

– свинець: у 1,3 рази у р. Павельче, 10,2 км, с. Павлівка.

Серед досліджуваних басенових специфічних показників протягом II кварталу зафіксовано присутність у річках вмісту всіх речовин - ацетохлору, метолахлору, каарбамазепіну, карбарилу, тербутилазину, триклозану, флуконазолу. Для порівняльного аналізу даних басейнових специфічних показників не встановлені нормативи вмісту.

Вміст важких металів, які є специфічними для річкового басейну Дністра порівнювався до норм, встановлених для водойм рибогосподарського призначення згідно Узагальненого переліку гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу (ОБРВ) шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм, 1990 р у пунктах моніторингу, розташованих за межами населених пунктів та до Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення, Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02 травня 2022 року № 721 для пунктів моніторингу, які знаходяться у межах населених пунктів.

Протягом II кварталу зафіксовано вмісту миш'яку у одному пункті – р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківці у концентрації 0,018 мг/дм³ при нормативному значення 0,05 мг/дм³.

Перевищення допустимих значень ГДК і ОБРВ за вмістом міді виявлено у 2 пунктах: р. Сурша, 11 км, с. Ленківці – 0,003 мг/дм³, перевищення у 3 рази та р. Джурин, 6 км, с. Нирків – 0,004 мг/дм³, перевищення у 4 рази.

Перевищення допустимих значень ГДК і ОБРВ за вмістом хрому виявлено у 5 пунктах: р. Жванчик, 76 км, с. Кугаївці та р. Бистриця, 16 км, с. Єзупіль – 0,002 мг/дм³, перевищення у 2 рази; р. Студениця, 44 км, с. Дем'янківці та р. Юрківка. 14,14 км, с. Юрківка – 0,003 мг/дм³, перевищення у 3 рази; р. Серет, 70 км, с. Угринь – 0,005 мг/дм³, перевищення у 5 разів.

Перевищення допустимих значень ГДК і ОБРВ за вмістом цинку виявлено у 4 пунктах: р. Стрий, 6 км, м. Жидачів та р. Гнезна, 22 км, с. В. Бірки – 0,013 мг/дм³, перевищення у 1,3 рази; р. Сурша, 11 км, с. Ленківці – 0,025 мг/дм³, перевищення у 2,5 разів; р. Бистриця, 16 км, с. Єзупіль – 0,031 мг/дм³, перевищення у 3,1 рази; р. Солониця, с. Раневичі – 0,058 мг/дм³, перевищення у 5,8 разів.

Особлива увага приділяється визначенню хімічних та фізико-хімічних показників якості вод, відібраних на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення області. Таких пунктів у басейні є 19. Значення даних показників є в межах встановлених нормативів та не відрізняються від аналогічного періоду минулого року .